

سیمای کشاورزی شهرستان برخوار در سال ۹۸

• شهرستان برخوار در ابتدای اتوبان اصفهان-تهران و در سمت شرق واقع شده است که از شمال به نطنز و از شمال شرق به اردستان و از جنوب به شهرستان اصفهان و از غرب به شهرستان شاهین شهر و میمه محدود است.

• وسعت این شهرستان ۱۹۵۳ کیلومتر مربع می باشد که بر اساس آخرین تقسیمات کشوری شامل ۲۵۸۱۰ خانوار و حدود ۱۲۲۴۱۹ نفر جمعیت در دو بخش مرکزی و حبیب آباد می باشد. جمعیت شهری ۱۱۳۸۷۵ نفر شامل ۹۳ درصد، جمعیت روستایی ۸۵۴۴ شامل ۷ درصد می باشد. تعداد کل شاغلین ۳۸۳۸۳ نفر، جمعیت شاغل درنقاط شهری ۳۵۶۰۱ نفر و جمعیت شاغل درنقاط روستایی ۲۷۸۲ نفر است.

• برخوار دارای دوبرخ، ۴ دهستان، ۷ شهر و ۱۱۹ آبادی است. بخش مرکزی شامل شهرهای خورزوق، دستگرد، دولت آباد و سین می باشد و بخش حبیب آباد شامل سه شهر حبیب آباد، کمشچه و شاپورآباد می باشد. ۷ روستا به نام محسن آباد، علی آباد ملاعلی، مرغ، دندی، علی آبادچی، پروانه و شورچه را داراست.

❖ **مهمترین محصولات زراعی شهرستان: گندم، جو، ذرت علوفه ای، چغندر قند، کلزا**

❖ **مهمترین محصولات باغی شهرستان: انگور، زعفران، پسته**

❖ **مهمترین تولیدات دامی شهرستان: گوشت قرمز، مرغ، شیر، تخم مرغ و عسل**

تولیدات گیاهی

*****

الف: زراعت

محصولات زراعی (گندم و جو) در سال زراعی ۹۹-۱۳۹۸

♣ سطح کشت گندم: ۴۰۰۰ هکتار   ♣ سطح کشت گندم بذری: ۷۰۰ هکتار

♣ سطح کشت جو: ۳۹۰۰ هکتار   ♣ سطح کشت جو بذری: ۱۲۰ هکتار

سطح بیمه محصولات زراعی شهرستان در سال زراعی ۹۹-۱۳۹۸

گندم: ۱۵۰۰ هکتار   جو: ۱۲۰۰ هکتار   کلزا: ۷۰ هکتار

اقدامات بخش زراعت:

- ❖ آموزش و ترویج کشت محصولات کم آب بر(کلزا، سورگوم، چغندر پاییزه و.....)، متناسب با اقلیم شهرستان در راستای تغییر الگوی کشت (چغندر قند پاییزه و کینوا).
- ❖ نظارت بر بهبود عملکرد کیفی و کمی محصولات زراعی.
- ❖ نظارت بر فرایند خرید محصولات زراعی.
- ❖ توسعه کشت بی خاک ورزی و توسعه کشت مکانیزه.
- ❖ اجرای طرح های مختلف افزایش تولید گندم در راستای طرح های افزایش ضریب خود اتکایی گندم شامل:

۱- طرح بررسی کیفیت دانه گندم، ۳۲۰۰ هکتار.

۲- مبارزه با علف های هرز مزارع گندم.

۳- مبارزه با سن گندم ۷۵۰۰ هکتار.

۴- خاکورزی حفاظتی، ۱۵۰۰ هکتار.

۵- برنامه های آموزشی ویژه بهره برداران.

۶- بذر مال گندم گواهی شده، ۲۵۰ هکتار.

۷- مبارزه با بیماری های گیاهی، ۱۲۵۰ هکتار.

۸- عملیات زیر شکن در مزارع گندم ۸۵۰ هکتار.

۹- اعتبارات سرمایه در گردش حدود ۲۵ میلیارد ریال.

۱۰- انتخاب ارقام مشارکتی گندم در سطح یک هکتار.

۱۱- آزمون خاک، ۱۵ نمونه.

۱۲- آبیاری تیپ ۱۷۰ هکتار.

- ❖ اجرای طرح های زراعی و بهنژادی در گیاهان علوفه ای شامل:

- ❖ ۱- مزارع پایلوت برای مقایسه ارقام در گروه های رسیدگی.

- ❖ ۲- استفاده از کودهای بیولوژیک در مزارع ذرت

✓ سطح اراضی کشاورزی شهرستان، ۱۶۰۰۰ هکتار می باشد، که بیش از ۲۰ نوع محصول زراعی در این شهرستان کشت می شود.

عمده محصولات زراعی شهرستان

ردیف	گروه	نام محصول
۱	غلات	گندم
۲	غلات	جو
۳	محصولات جالیزی	خربزه
۴	سبزیجات	پیاز
۵	گیاهان علوفه ای	یونجه
۶	گیاهان علوفه ای	ذرت علوفه ای
۷	گیاهان علوفه ای	شلغم و چغندر علوفه ای
۸	دانه های روغنی	کلزا
۹	گیاهان صنعتی	چغندر قند
۱۰	سایر محصولات	آفتابگردان آجیلی

جایگاه شهرستان برخوار در تولید محصولات زراعی:

- ✓ تولید گندم: رتبه دوم در استان
- ✓ تولید جو: رتبه دوم در استان
- ✓ تولید ذرت علوفه ای: رتبه دوم در استان
- ✓ تولید کلزا: رتبه دوم در استان
- ✓ تولید چغندر قند: رتبه دوم در استان

ب: باغبانی

- ۱- سطح باغات شهرستان، ۱۱۰۰ هکتار می باشد، که حدود ۵۰۰ هکتار آن زیر کشت انگور است. کیفیت انگور شهرستان برخوار زبانزد خاص و عام بوده و باغداران از دیرباز، تبحر خاصی در پرورش این درخت دارند. پسته نیز در سال های اخیر بسرعت در حال گسترش در شهرستان است، به طوری که در سال ۹۸، سطح زیر کشت درختان پسته به حدود ۳۵۰ هکتار می رسد.
- ۲- سطح گلخانه های فعال شهرستان، ۱۳ هکتار و شامل گلخانه های تولید سبزی و صیفی است.
- ۳- سطح اراضی دارای پروانه تاسیس گلخانه در سال ۹۸، ۷ هکتار است.
- ۴- اصلاح و نوسازی گلخانه ها بصورت خود اجرایی شامل، یک هکتار است.

عمده محصولات باغی شهرستان

ردیف	نوع محصول	سطح (هکتار)	عملکرد (تن)
۱	انگور	۴۵۰	۵۰۰۰
۲	انار	۱۶۰	۱۵۰
۳	پسته	۳۷۰	۴۰۰
۴	باغات مخلوط	۱۳۰	۱۰۰۰
۵	زعفران	۳۰	۰,۲۳
۶	گیاهان داروئی	۷	۲۰
۷	قارچ	۴	۲۹۸

اقدامات بخش باغبانی:

- ❖ توسعه کشت سطح گلخانه ها.
- ❖ توسعه کاشت درختانی با الگوی مصرف آب کم مانند پسته تا ۳۷۰ هکتار.
- ❖ توسعه کشت زرشک در سطح ۷ هکتار.
- ❖ توسعه کشت گیاهان داروئی و زعفران.

پ: حفظ نباتات

فعالیت های انجام شده در سال زراعی ۹۹-۱۳۹۸، به شرح جدول زیر می باشد:

سطح مبارزه با سن غلات در گندم (هکتار)	سطح مبارزه با علف های هرز در مزارع گندم و جو (هکتار)	سطح مبارزه با شته سبز، شته مومی و آفت بید کلم در کلزا (هکتار)	سطح مبارزه با شته در غلات (هکتار)	سطح مبارزه با سن غلات در جو (هکتار)	سطح مبارزه با سن غلات در گندم (هکتار)
۵۰۰	۶۳۱۰	آفت شته: ۸۱ بید کلم: ۲۰	۱۶۰۰	سن پوره: ۱۱۰۰ سن مادر: ۱۱۵۵	پوره: ۳۶۵۰ سن مادر: ۱۹۵۰

ت: مکانیزاسیون در سال ۹۹-۹۸

ردیف	عنوان	نوع ماشین / دستگاه	تعداد
۱	ماشین های خود گردان	تراکتور	۸۱۹
		کمباین	۱۶
		دروگر	۵
		چاپر خود گردان	۲
		تیلر	۳
		کولتیواتور باغی	۲
۲	ادوات کشاورزی	ادوات خاکورزی	۱۳۳۷
		ماشین های کاشت	۱۱۱
		ماشین های داشت	۹۳
		ماشین های برداشت	۱۲۸
۳	شرکت ها - تعاونی	شرکت های مشاوره فنی و مهندسی	۶
		شرکت های خدمات مکانیزاسیون	۰
		تعاونی تولید - تعاونی روستایی	۵
۴	تعمیر گاه ها و مراکز فروش	تعمیر گاه های تراکتور	۵
		تعمیر گاه های ماشین های کشاورزی	۲
		مراکز فروش ماشین ها و ادوات کشاورزی	۲
۵	درجه و ضریب مکانیزاسیون	درجه مکانیزاسیون محصولات باغی	۴۳,۶
		درجه مکانیزاسیون محصولات زراعی	۸۳,۸۹
		ضریب مکانیزاسیون باغی	۰,۷۵
		ضریب مکانیزاسیون کل (زراعی - باغی)	۱,۱۲

سیمای تولیدات دامی:

ردیف	عنوان	تعداد واحد	ظرفیت
۱	گاوداری صنعتی (شیری)	۸۰	۲۲۶۵
۲	گاوداری صنعتی (پروری)	۶	۷۵۰
۳	گاوداری سنتی	۴۱۱	۵۳۲۷
۴	پرورش گوسفند	۸۲۵	۵۱۷۶۱
۵	طیور گوشتی	۶۴	۸۵۵۲۲۰ قطعه
۶	تخم گذار	۵	۲۱۶۰۰۰ قطعه
۷	مرغ بومی	۱	۶۰۰۰ قطعه
۸	بلدرچین	۳	۴۰۳۵۰۰ قطعه
۹	شتر مرغ	۳	۳۰۰ قطعه
۱۰	شتر	۱	۲۰ نفر
۱۱	اسب	۱۸	۱۲۵ راس
۱۲	ماهیان زینتی	۵۰۰۰۰۰	قطعه
۱۳	کلونی زنبور عسل	۱۲۳۰	کلونی
۱۴	آبزیان پرورشی	۵۵	تن

ردیف	عنوان	ظرفیت
۱	دام سبک	گوسفند و بره ۴۱۰۲۰ راس
		بز و بزغاله ۱۰۴۵۶ راس
		جمع کل ۵۱۴۷۶ راس
۲	دام سنگین	گاو و گوسفند ۲۳۲۴۱ راس
		شتر ۲۰۵ نفر
		جمع کل ۲۳۴۴۶
۳	طیور	۱۸۰۳۵۶۰ قطعه
۴	آبزیان پرورشی	۵۵ تن
۵	ماهیان زینتی	۵۰۰۰۰۰ قطعه
۶	کلونی زنبور عسل	۱۲۳۰ کلونی

ردیف	تولیدات	میزان تولید (تن)
۱	گوشت قرمز	۲۲۸۸
۲	مرغ	۳۰۰۶
۳	شیر	۷۳۷۹۸
۴	تخم مرغ	۱۴۳۴
۵	ماهی	۱۰۰
۶	عسل	۷

ردیف	کشتارگاه	ظرفیت
۱	دام سبک و سنگین	۱۰۰۰ راس در روز
۲	طیور	۴۰۰۰ قطعه در ساعت

✓ با توجه به تعداد زنبورداران بومی شهرستان، در سال ۹۸، تعاونی زنبورداران شهرستان برخوار، بمنظور بهره مندی اعضا، تشکیل شد.

آب و خاک و امور فنی و مهندسی

۶	تعداد قنات (رشته)	منابع آبی
۱	تعداد چشمه (رشته)	
۴۳۲	تعداد چاه (حلقه)	
۷۶۰۶	سطح آبیاری تحت فشار اجرا شده تا کنون (هکتار)	
۱۷۳۵۰	سطح شبکه ۳ و ۴ آبیاری فرعی تا کنون (هکتار)	
۱۰	استخر ذخیره آب (تعداد)	
۳۸۰۰۰	استخر ذخیره آب (متر مکعب)	
۳۲	انتقال آب با لوله تا کنون (کیلومتر)	
۱۲۳۰	تسطیح لیزری تا کنون (هکتار)	
۱۰۵	میزان مصرف آب بخش کشاورزی (میلیون متر مکعب)	

صنایع تبدیلی و تکمیلی

تولید (ظرفیت فراوری) (تن)	تعداد جواز تاسیس	تعداد پروانه بهره برداری	واحدهای صنایع کشاورزی (صنایع تبدیلی و تکمیلی)
۱۰۶۱۷۸	۲۰	۲۷	

ترویج کشاورزی

تعاونی ها و تشکل ها:

۵	تعداد تعاونی تولید روستایی
۳	تعداد تعاونی روستایی
۲	تعداد شرکت های خدمات مشاوره ای
۶	تعداد تشکل های تخصصی کشاورزی
۱	تعداد تشکل نظام صنفی کشاورزی
۱	تعداد مراکز جهاد کشاورزی

دوره های آموزشی:

ردیف	عنوان	تعداد دوره	تعداد افراد شرکت کننده
۱	آموزش های مهارتی	۱۶	۴۵۳
۲	روز مزرعه	۸	-
۳	بازدید های ترویجی	۵	-
۴	سایت های الگویی	۶	-

*****

طرح و برنامه

ردیف	نوع فعالیت	تعداد	مبلغ (میلیون ریال)
۱	تسهیلات سامانه سیتا (بند الف تبصره ۱۸)	۲۲	۱۲۰۵۳۰۲
۲	تسهیلات سامانه کارا	۲	۲۰۵۰۰۰
۳	تسهیلات خسارت سیل (سامانه سجاد)	۱	۲۰۰
۴	استمهال وام های کشاورزی بند خ (تبصره ۳۳)	۲۷۷	۳۵۷۳۴۵
۵	خط اعتباری اکانیزاسیون	۳۱	۲۵۱۴۰
۶	تسهیلات سرمایه در گردش محصولات زراعی بهاره و پاییزه	۸۳	۲۷۹۳۲۰
۷	سامانه رصد	۱۸۱	-
۸	صدور مجوز طرح های مشاغل خانگی	۳	-
۹	معرفی و پیگیری طرح های مشکل دار در کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید شهرستان	۱۲	-

*****

چالش ها و کاستی ها:

- ۱- کاهش منابع آبی.
- ۲- فرونشست زمین.
- ۳- شور شدن تدریجی آب چاه های کشاورزی.
- ۴- نوسان در قیمت نهاده ها و افزایش بی رویه قیمت کودهای پایه مانند فسفات.
- ۵- اثرات خشکسالی های متوالی در روند تولید محصولات کشاورزی.
- ۶- نبود تسهیلات برای واحدهای کوچک روستایی و ضعیف شدن این واحدهای ملی چند سال گذشته.
- ۷- کمبود نهاده های دامی و عدم ثبات قیمت نهاده ها.
- ۸- عدم قیمت ثابت تولیدات دامی (تغییر قیمت شیر، گوشت، تخم مرغ و ....).
- ۹- نبود تسهیلات متناسب با نیاز بهره برداران.
- ۱۰- عدم صدور مجوز نمایندگی تراکتور سازی در شهرستان.
- ۱۱- خلا وجود شرکت ملی پخش فراورده های نفتی در شهرستان.
- ۱۲- عدم ثبات قیمت سموم مصرفی و قیمت بالا.
- ۱۳- عدم مبارزه همگانی و همزمان باغداران در کنترل آفات.

برنامه های اولویت دار و قابل اجرا در سطح شهرستان:

- ۱- تغییر روش های آبیاری و توسعه کشت های جوی و پشته ای به روش های نوین آبیاری: با اجرای سیستم نوین آبیاری در هر دو کشت در هر دو سال زراعی، حداقل ۱۰۰۰۰ هکتار از اراضی کشاورزی به زیر کشت خواهد رفت، عبارتی سطح زیر کشت فعلی که حدود ۱۵۰۰۰ هکتار می باشد، به ۲۰۰۰۰ هکتار خواهد رسید.
- ۲- ایجاد شهرک های گلخانه ای: مدیریت منابع آبی، اشتغال پایدار و افزایش عملکرد.
- ۳- ایجاد مجتمع های دامداری و تجمع دامداری ها در یک مکان و احداث کارخانه های فرآوری محصولات دامی.
- ۴- تغییر الگوی کشت از بهاره به پاییزه.
- ۵- توسعه کشاورزی حفاظتی و افزایش مواد آلی خاک
- ۶- توسعه کشت ارقام و گیاهان مقاوم به خشکی و شوری مانند کینوا
- ۷- توسعه کشت گیاهان علوفه ای کم آب بر (با روش های نوین آبیاری و حذف تدریجی آبیاری های غرقابی)
- ۸- جایگزین کردن ارقام با پتانسیل تولید و راندمان مصرف آب بالا (گندم- کلزا- جو- ذرت و ....)
- ۹- توسعه کشت تریپیکاله

- ۱۰- توسعه برداشت خصیل به منظور کاهش سطح در کشت بهاره ذرت و صرفه جویی در مصرف آب.
- ۱۱- توسعه کشت ارقام زود رس و میان رس در ذرت
- ۱۲- تغییر روش های آبیاری و توسعه کشت های جوی و پشته ای به روش های نوین آبیاری
- ۱۳- توسعه کشت های مکانیزه
- ۱۴- کنترل علف های هرز مهاجم
- ۱۵- مبارزه با آفت سن گندم و کاهش خسارت سرمازدگی
- ۱۶- توسعه استفاده از کودهای سبز در جهت تقویت مواد آلی خاک مانند منداب
- ۱۷- اولویت اول حمایت از واحدهای موجود و توجه به کیفیت این واحدها نه کمیت آن ها
- ۱۸- بهسازی و نوسازی اماکن کوچک روستایی و صدور پروانه بهره برداری.
- ۱۹- در شرایط موجود توجه به واحدهای در حال فعالیت از طریق حمایت تسهیلات کم بهره.
- ۲۰- توجه به واحدهای طیور که در سال های گذشته ساخته شده و احتیاج به بهینه سازی (بهسازی) دارند.
- ۲۱- گاز رسانی به واحدهای مرغداری و دامداری مختلف دام و طیور در شهرستان.

مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان برخوار

۹۹-۱۳۹۸